

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

09.12.2025

Vår ref:

2022/10063

Deres dato:

19.11.2025

Deres ref:

2025/23071

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brede Kihle, 32266865

Ringerike - Statsforvalteren opprettholder innsigelsen til forslag om ny brannstasjon ved Hvervenmoen - rullering av kommuneplanens arealdel

Vi viser til brev av 19. november 2025.

Bakgrunn

Ringerike kommune har oversendt en anmodning om innsigelsen som vi har fremmet til forslaget om å etablere ny brannstasjon ved Hvervenmoen kan trekkes. Ny brannstasjon i dette området er foreslått i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel (KPA). Området omfatter et areal på 19 dekar (daa) som er ubebygd og inngår i et større natur- og friluftsområde som ligger sør på Hvervenmoen. Vi fremmet innsigelse med bakgrunn i konflikt med viktige naturverdier, da området er kartlagt med naturtypen rik sandfuruskog med sentral økosystemfunksjon med høy kvalitet. Den fredete karplanten *bittergrønn* er også dokumentert i området. Planten er vurdert som sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for arter 2021.

Vi la til grunn at det er sterke samfunnsinteresser knyttet til etablering av en ny brannstasjon. Samtidig mente vi det var viktig å utrede alternativer. Vi pekte blant annet på nabotomten med gbnr. 38/200, som er regulert til kontor, som et mulig alternativ.

I oversendelsen er det vist til at det har vært en lang prosess som har ledet frem til dette forslaget og at det er vurdert flere alternativer, blant annet tilgrensende tomt på Hvervenmoen. Avgjørende for valg av tomt har vært innsatstid, adkomst til E16 og at området er stort nok. Flere tomter er forkastet med bakgrunn i disse kriteriene.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Vurdering

Mulighetsstudien fra april 2024 har vurdert 3 ulike alternativer for etablering av en ny brannstasjon, hvorav to av tomtene ligger ved Hvervenmoen og den tredje er plassert mot sørøst, ved Eplehagen. Alle alternativene grenser mot E16, som har vært et viktig vilkår for plasseringen av ny brannstasjon.

På grunn av jordverninteresser, matproduksjon og kulturmiljø er Eplehagen valgt bort. For begge alternativene ved Hvervenmoen er det mange av de samme kvalitetene som trekkes frem. Det fremheves likevel at alternativ 1 – Hvervenmoen sørøst, fremstår som best egnet planmessig. Det vises til at alternativ 3 i sør er uregulert og at det er sterke natur- og friluftsinnteresser knyttet til dette alternativet. Dette resulterer naturligvis i at det er knyttet usikkerhet ved gjennomførbarheten til dette alternativet.

Kommunedirektørens anbefaling i saken, og senere vedtak i kommunestyret, er imidlertid å gå videre med alternativ 3 – Hvervenmoen sør. Dette er også bakgrunnen for at dette ble tatt inn i forslag til ny arealdel. Videre er det startet opp en detaljregulering for ny hovedbrannstasjon. Dette arbeidet er imidlertid satt i bero inntil området er avklart i kommuneplanen. Vi har blant annet anbefalt dette i vårt innspill til oppstart av planarbeid i brev av 23. oktober 2023.

I oversendelsen trekkes det ikke frem noen spesielle argumenter som går i favør av alternativ 3 som ikke også gjelder for alternativ 1. Det vises imidlertid til at plasseringen i sør ikke vil komme i konflikt med næringsinteressene ved Hvervenmoen. Området er i gjeldende reguleringsplan for Hvervenmoen regulert til kontor, og i forslag til ny plan for området er det ønske om å regulere tomten til forretning. Det er planer om oppføring av en større butikk her. Vi har fremmet innsigelse til dette i brev av 5. juli 2023 og saken er nå til endelig behandling i Kommunal- og distriktsdepartementet.

Vi vil i den sammenheng vise til tilrådingen fra Miljødirektoratet i brev av 17. november 2025, hvor det blant annet vises til kommunens arbeid med å finne en ny tomt til brannstasjon og vår anbefaling om å vurdere den ubebygde næringstomt på Hvervenmoen. Miljødirektoratet viser til nye nasjonale klima- og naturmål som innebærer behov for en mer arealgjerrig arealforvaltning. Det vises også til UFF-prinsippet (unngå, flytte og forbedre) i statlige planretningslinjer for klima og energi hvor det er krav om at det vurderes om tiltak som har negativ klimaeffekt kan unngås. Det aktuelle arealet har høy bonitet og består av karbonrike arealer.

Slik vi vurderer saken står derfor valget av tomt mellom hensynet til en næringstomt, kontra et viktig natur- og friluftsområde av nasjonal verdi. Området har etter NiN-metodikken fått svært stor verdi. Det at den fredete og sterkt truede planten bittergrønn er etablert i området, underbygger dette ytterligere. Videre utgjør området et viktig friluftsområde.

Furumoene rundt Hønefoss er under sterkt press, jf. Eggemoen, Hensmoen, Kilemoen og Prestmoen. For Hvervenmoen er det også godkjent planer for nydyrking i vedtak av 23. mai 2024. Dette gjelder et areal på ca. 90 daa som ligger sør for landbruksveien. Deler av sandfuruslogen vil gå tapt som følge av denne nydyrkingen. Vi mener derfor det er viktig at resterende areal på ca. 214 daa blir bevart og at området beskyttes fra blant annet utbygging.

Planten bittergrønn er per i dag ikke dokumentert innenfor selve arealet som ønskes avsatt og regulert til brannstasjon. Planten er likevel dokumentert like utenfor og sannsynligheten for at den også er innenfor dette arealet er derfor stor. Lokalitetene til bittergrønn er også sårbare mot kantsoneeffekter. Bittergrønn er dokumentert i området over flere år. I følge artskart er den dokumentert i området fra 2013 og frem til i dag med fem ulike registreringer. Arten liker seg i tørr barskog og det er naturlig at den sprer seg videre i området. Om den ikke vokser innenfor arealet i dag, er det derfor sannsynlig at arten kan spre seg dit.

Om bittergrønn blir dokumentert her, vil det være nødvendig med unntak fra verneforskriften om fredning av truede arter fra 2001. Etter § III kan det blant annet gjøres unntak fra fredningen for tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning. I behandlingen vil et viktig spørsmål være om det finnes realistiske alternativer. Hvis dette finnes, vil det normalt ikke gis dispensasjon fra forskriften. Det er Miljødirektoratet som er myndighet etter forskriften.

I møte med Ringerike kommune 31. oktober 2025, hvor innsigelsene til KPA ble gjennomgått, ble det vist til at tomten ved alternativ 1 var mer støyutsatt for trafikkstøy fra E16 enn alternativ 3, som ligger noe lenger vekk fra veien. Brannstasjonen vil naturlig nok ha døgnvakt og bemanningen må ha tilgang til soverom. Vi har forståelse for at støy er et tema og at dette er viktig å ivareta. Brannstasjoner er imidlertid ikke omfattet av støyretningslinje T-1442 og anbefalte grenseverdier for utendørs støy. Her er det derfor TEK-17 som legger rammene for innemiljøet og normalt vil det være håndterbart å sikre dette med lokal støyskjerming, planløsning og isolering av bygg.

Konklusjon

Vi legger til grunn at etablering av en ny brannstasjon er av vesentlig samfunnsnyttig betydning. Samtidig er arealet som ønskes tatt i bruk et viktig natur- og friluftsområde hvor naturinteressene er av nasjonal interesse. I valg av tomtealternativ 1 og 3 mener vi det ikke kommer frem gode nok argumenter som tilsier at alternativ 3 skal velges fremfor alternativ 1 som i dag er regulert og avklart til utbygging. For begge alternativene kreves det utarbeidelse av ny reguleringsplan/endring av gjeldende reguleringsplan.

Slik saken står nå med de argumentene som er lagt frem, finner vi derfor ikke grunnlag for å trekke innsigelsen.

Vi imøteser videre dialog.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør
Klima- og miljøvernavdelingen

Eli Kristin Nordsiden
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Buskerud fylkeskommune

Statens Vegvesen

Miljødirektoratet

Kommunal- og distriktsdepartementet

Postboks 3563

Postboks 1010 Nordre Ål

Postboks 5672 Torgarden

Postboks 8112 DEP

3007 DRAMMEN

2605 LILLEHAMMER

7485 TRONDHEIM

0032 OSLO